

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

The Secret of Fire: (2017-2018).

Το "The Secret of Fire" είναι ένα διαδραστικό διαδικτυακό project, που κινείται στα όρια του ρεαλισμού και της φαντασίας και στο οποίο βασικοί ήρωες του "The Jungle Book" μεταμορφώνονται σε Virtual Participants της διαδικασίας, προκειμένου να αλληλεπιδράσουν με τους συμμετέχοντες στο project εκπαιδευτικούς. Πρόκειται για ένα "διαδικτυακό παραμύθι" το οποίο μεταφέρει τη λογική του Gamification, στη διαδικτυακή μάθηση, με τη χρήση μηχανισμών παιχνιδιού σε περιβάλλοντα τα οποία δεν έχουν άμεση σχέση με το παιχνίδι. Τεχνικές Gamification που χρησιμοποιούνται είναι Levels, Credits, επιβράβευση με παράσημα, συνεχής ανατροφοδότηση, κλιμάκωση με νέα επίπεδα, εκπλήξεις, κ.ά. Τα στοιχεία αυτά αποσκοπούν στην κινητοποίηση και συναισθηματική δέσμευση των συμμετεχόντων, στην αφοσίωσή τους, στην αποτελεσματικότητα των δράσεων και στη γενικότερη μεταβολή της συμπεριφοράς των χρηστών ώστε να έχουν θετική προδιάθεση απέναντι στη διαδικασία.

Στόχος είναι οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στο project να έρθουν σε επαφή με μοντέλα και τεχνικές που αναπτύσσουν το κοινωνικό περιεχόμενο της μάθησης στη διαδικτυακή εκπαίδευση, να συνεργαστούν και να δημιουργήσουν ως τελικό προϊόν ένα αποθετήριο θεωρητικών αρχών και καλών πρακτικών που σχετίζονται με τις σύγχρονες τάσεις της διδακτικής στα σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης.

Το Σενάριο:

"Κυνηγημένος από τον απειλητικό και εκδικητικό τίγρη της Βεγγάλης, τον Σιρ Χαν, ο Μόγλης, χάνεται στα βάθη της εξωτικής και απόμακρης ζούγκλας της Βιρμανίας, όταν απαγάγεται από τον Λούη, το βασιλιά μιας αποικίας άγριων και πονηρών μαϊμούδων. Ο στόχος του Λούη είναι να αποσπάσει από το Μόγλη το μυστικό της φωτιάς που θα κάνει την εκπαιδευτική διαδικασία στο βασίλειό του συναρπαστική, ενδιαφέρουσα και αποτελεσματική. Ξέρει πολύ καλά ότι ο Μόγλης γνωρίζει το μυστικό της φωτιάς και για το λόγο αυτό θα επιστρατεύσει κάθε μέσο για να πετύχει το σκοπό του. Στην αρχή χρησιμοποιεί γλυκόλογα, αλλά αν ο Μόγλης δεν του πει αυτό που θέλει να μάθει τότε είναι βέβαιο πως θα δείξει το πραγματικό του πρόσωπο! Ο Μόγλης, δείχνει να έχει κότσια και αυτοπεποίθηση και επιμένει πως δεν ξέρει "πώς βάζει ο άνθρωπος φωτιά", ωστόσο η επιβίωση στην

αφιλόξενη ζούγκλα της Βιρμανίας ποτέ δεν είναι δεδομένη! Μοιάζει σκληρός, αλλά είναι και ευάλωτος συναισθηματικά. Αντιστέκεται και κρατά καλά κρυμμένα τα πέντε credits που μπορούν να ξεκλειδώσουν τη σχετική αλήθεια. Θέλει να δώσει τα credits μόνο σ' αυτούς που πραγματικά τα αξίζουν και μοχθούν γι' αυτά. Ωστόσο, η πίεση που δέχεται από το Λούη είναι μεγάλη... Γνωρίζει βέβαια πως οι φίλοι του, μια τεράστια αρκούδα ο Μπαλού και ο επιβλητικός και μεθοδικός πάνθηρας Μπαγκίρα τον αναζητούν και δε θα τον αφήσουν μόνο. Ο Μπαλού είναι πιστός φίλος του Μόγλη. Έχει ανατρεπτική σκέψη και σίγουρα δεν είναι ένας τύπος που ταιριάζει με τον μέσο όρο. Έχει τους δικούς του κανόνες και ενθαρρύνει τον Μόγλη να κάνει το ίδιο. Είναι γοητευτικός και με ξεχωριστό χιούμορ, όμως πάντα έτοιμος να μπλέξει σε φασαρίες. Ευτυχώς στις δύσκολες στιγμές ο πάντα μεθοδικός και σοφός Μπαγκίρα, κρατά τις ισοροπίες, με πειθαρχία και λογική. Όμως στα βάθη της Ασιατικής ζούγκλας καλά κρυμμένος στην πυκνή βλάστηση πάντα θα караδοκεί ο φοβερός και τρομερός Σιρ Χαν. Ίσως δεν εμφανιστεί ποτέ, όμως κάθε συνάντηση μαζί του, μπορεί να αποβεί μοιραία. Είναι έτοιμος να κατασπαράξει όποιον βρεθεί στο δρόμο του. Δε φοβάται απολύτως κανέναν, παρά μόνον τη φωτιά..."

"Building the School of the Future": (2015-2016).

Σύμφωνα με το κεντρικό σενάριο του project «μία ομάδα εκπαιδευτικών από όλα τα σημεία του ορίζοντα ανακαλύπτουν ένα μυστικό χάρτη ο οποίος τους οδηγεί στο ετήσιο βιωματικό project της ΔΔΕ Δράμας "Μαθαίνω βιωματικά, συνεργάζομαι και χτίζω το σχολείο του μέλλοντος". Από εκεί ξεκινούν ένα συναρπαστικό διαδικτυακό ταξίδι με σκοπό να ξεκλειδώσουν το σχολείο του μέλλοντος». Η διαδικασία περιελάμβανε τέσσερα μέρη (σκηνές), οι οποίες εμφανίζονταν στην πλατφόρμα σταδιακά. Στην Πρώτη σκηνή οι εκπαιδευτικοί μίλησαν για τον εαυτό τους. Ανακάλεσαν στη μνήμη τους εμπειρίες και συναισθήματα θετικά ή αρνητικά που βίωσαν ως μαθητές/τριες, αφηγήθηκαν τις εμπειρίες τους ως εκπαιδευτικοί, εξέφρασαν τις πρώτες τους σκέψεις, παραδοχές και ανησυχίες για την εκπαίδευση σήμερα, αλλά και για το μέλλον της εκπαίδευσης. Ανάμεσά τους τέσσερις πρώην συμμαθητές, η Μάρθα (VP3), ο Ιάσωνας (VP4), ο Δήμος (VP2) και ο Παρασκευάς (VP1), συναντήθηκαν μετά από χρόνια στο forum "Η συνάντηση", όπου "θυμούνται τα παλιά που τους ενώνουν και σχεδιάζουν το μέλλον που τους ανήκει". Οι συμμετέχοντες στη διαδικασία εκπαιδευτικοί είχαν την ευκαιρία να μιλήσουν μαζί τους και να τους γνωρίσουν.

Σύμφωνα με τις οδηγίες που δόθηκαν:

«Έχετε μπροστά σας το μυστικό χάρτη και ξεκινάτε τη διαδρομή για το σχολείο του μέλλοντος. Η πορεία είναι δύσκολη, ανηφορική και με

εμπόδια. Ωστόσο το πιο σημαντικό εμπόδιο φαίνεται να προέρχεται από έξι (6) φύλακες, που κάνουν ότι περνάει από το χέρι τους προκειμένου να σας κάνουν τη ζωή δύσκολη και να μη φτάσετε στον προορισμό σας. Στην προσπάθειά σας αυτή θα έχετε ως βοηθούς τους τέσσερις συμμαθητές: τη Μάρθα, τον Ιάσωνα, τον Δήμο και τον Παρασκευά». Οι έξι φύλακες του Πύργου συμμετείχαν και αυτοί στο project ως Virtual Participants ενσαρκώνοντας ουσιαστικά χαρακτήρες και καταστάσεις της καθημερινότητας και εκφράζοντας καταστάσεις, όπως, η ζήλια, ο φθόνος, το ψέμα, η υποκρισία, κ.ά. Ο σκοπός της παρουσίας τους ήταν η περαιτέρω παρακίνηση των συμμετεχόντων στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών.

ε-διοικητικές θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές. (2013-2014)

"Κατά το σχολικό έτος 2013-2014 υλοποιήσαμε το επιμορφωτικό σεμινάριο "Επιμόρφωση Στελεχών: ε-διοικητικές θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές". Στόχος του Σεμιναρίου ήταν η επιμόρφωση των Στελεχών Εκπαίδευσης της Περιφερειακής Ενότητας Δράμας σε θέματα Διοίκησης Εκπαιδευτικών Μονάδων, η ανταλλαγή απόψεων με αφορμή ζητήματα που αφορούν την καθημερινή λειτουργία των Σχολικών Μονάδων και η αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας στη Διοίκηση της Εκπαίδευσης. Το σεμινάριο υλοποιήθηκε με τη «μεικτή» μέθοδο διδασκαλίας, συνδυάζοντας δώδεκα (12) διαζώσης εκπαιδευτικές συναντήσεις, τέσσερις (4) τηλεδιασκέψεις και εκπαίδευση από απόσταση με χρήση υπολογιστή. Όλη η διαδικασία κατευθύνονταν από μία κεντρική μελέτη περίπτωσης. Οι συμμετέχοντες στην επιμόρφωση εκπαιδευτικοί λειτουργούσαν ως μέλη ενός εικονικού συλλόγου διδασκόντων, είχαν συγκεκριμένους ρόλους (π.χ Δ/ντής, Υποδιευθυντές), οι οποίοι απέρρεαν μέσα από το θεωρητικό πλαίσιο της στοχαστικής - μη στοχαστικής και δημιουργικής μάθησης, καθώς και ρόλους που πήγαζαν από χαρακτηριστικά προσωπικότητας και διαχειριζόνταν τα υπό διαπραγμάτευση θέματα (εργαστήρια, εισηγήσεις, εκπαιδευτικό υλικό) της επιμόρφωσης μέσα από τους ρόλους τους. Κοινός στόχος όλων ήταν να ανταπεξέλθουν στις δυσκολίες του «εικονικού σχολείου» στο οποίο υπηρετούσαν και να βοηθήσουν το νέο Δ/ντή τους, ώστε να πάρει σωστές αποφάσεις και να βρει λύσεις στα κοινά προβλήματα που αντιμετώπιζαν.

Ακολουθεί η μελέτη περίπτωσης που κατήφθη την όλη διαδικασία: «Ο Σωφρόνης (VP1) ως ένας νέος Δντής στο 5ο Γενικό Λύκειο της πόλης δίχως προηγούμενη εμπειρία στη Διοίκηση της Εκπαίδευσης. Διαθέτει κάποιες εμπειρικές γνώσεις, ωστόσο δεν στοχεύει στην αιτιολόγηση των πεποιθήσεων, των παραδοχών και των γνώσεών του, παρά μόνο στη χρήση όσων γνωρίζει και με τον τρόπο που αυτά συνηθίζουν να γίνονται. Ενεργεί, χρησιμοποιώντας τις γνώσεις που διαθέτει στηριζόμενος στη συνήθεια, δίχως διάθεση αιτιολόγησης ή κριτικής θεώρησης των γνώσεων, απόψεων και

των πεποιθήσεων/παραδοχών που τον χαρακτηρίζουν. Συνήθως, απορρίπτει οτιδήποτε νέο και τον χαρακτηρίζει ο φόβος για οποιαδήποτε αλλαγή. Συχνά, κάνει βιαστικές κρίσεις, χωρίς να αναλογίζεται τις συνέπειες και διακρίνεται από μία στενή αντίληψη των πραγμάτων, δίχως να αναζητά εναλλακτικές οπτικές ή πρωτότυπες λύσεις. Ο Γρηγόρης (VP2), χαρακτηρίζεται από μία έντονη κριτική και στοχαστική διάθεση, δε μοιάζει διατεθειμένος να δεχθεί τίποτα άκριτα και φαίνεται να ενδιαφέρεται όχι τόσο για το «πώς» κάθε πράγματος όσο για το «γιατί». Διακρίνεται από μία τάση διεξοδικής διερεύνησης των υποθέσεων προκειμένου να καταλήξει σε εναλλακτικούς τρόπους σκέψης και χαρακτηρίζεται από την ικανότητα να διατυπώνει αξιολογικές κρίσεις και να τις στοιχειοθετεί. Η Κωνσταντίνα (VP3) σκέφτεται έντονα τους πιθανούς κινδύνους, τα προβλήματα, τις δυσκολίες, τα μειονεκτήματα και τις αρνητικές επιπτώσεις που ενδεχομένως να ανακύπτουν σε κάθε περίπτωση. Η σκέψη της κινείται σε καθιερωμένα σχήματα και στερεότυπα. Εστιάζει στη λογική ανάλυση των δεδομένων, στη συσχέτιση, την αποτίμηση και τέλος στην αναζήτηση της μίας και ορθής λύσης κάθε προβλήματος. Εξετάζει τα προβλήματα και τα ζητήματα που βιώνει, χρησιμοποιώντας ορθολογιστικά στοιχεία. Ο Στέφανος (VP4) είναι εξωστρεφής, αισιόδοξος, χαρακτηρίζεται από ευελιξία, θετική και δημιουργική σκέψη, τον ενδιαφέρει οτιδήποτε νέο δημιουργικό και εναλλακτικό. Σκέφτεται και λειτουργεί έξω από τους συμβατικούς κανόνες της καθημερινότητας καθώς βασίζεται σε ένα καινοτόμο και δημιουργικό τρόπο θεώρησης των πραγμάτων. Ικανός καθώς είναι να παράγει νέες πρωτότυπες και καινοτόμες ιδέες και λύσεις, μοιάζει ικανός να αλλάξει τη ροή των πραγμάτων και να προσφέρει λύσεις και απαντήσεις στα προβλήματα του σχολείου, αλλά και σημαντική βοήθεια στο φίλο του τον Σωφρόνη».

“Learning by six Thinking Hats” (2012-2013):

Πρόκειται για επιμορφωτική διαδικασία η οποία υλοποιήθηκε στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης της ΔΔΕ Δράμας, κατά τη διάρκεια της σχολικής περιόδου 2012-2013 με τη συμμετοχή 830 εκπαιδευτικών από ογδόντα δύο (82) περιοχές της Ελλάδας, σε συνεργασία με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και το Διορθόδοξο Κέντρο της Εκκλησίας της Ελλάδος. Το αντικείμενο της επιμόρφωσης ήταν η μάθηση μέσω σχεδιασμού (learning by design) και η μάθηση μέσω τέχνης – έντεχνος συλλογισμός (Artful Thinking), ενώ το μεθοδολογικό πλαίσιο της επιμόρφωσης ήταν η μέθοδος “Τα Έξι Καπέλα Σκέψης” (Six Thinking Hats) του Edward de Bono. Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στην επιμόρφωση αναστοχάζονταν αναφορικά με τα θέματα που μελετούσαν μέσα από έξι διαφορετικές οπτικές, (έξι ομάδες εργασίας) σε κάθε μία από τις οποίες είχε δοθεί ένα χρώμα καπέλου (άσπρο, κίτρινο, πράσινο, κόκκινο, μαύρο και μπλε καπέλο) με τον αντίστοιχο συμβολισμό. Στο τέλος της διαδικασίας οι

εκπαιδευτικοί βγήκαν από το ρόλο τους και επέλεξαν ατομικά και αιτιολογημένα το καπέλο (οπτική) που τους αντιπροσώπευε περισσότερο. Το βασικό μαθησιακό σενάριο, του "Learning by six thinking hats" αφορούσε έναν νεοδιόριστο εκπαιδευτικό της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τον «Ανέστη», ο οποίος σύμφωνα με το εισαγωγικό κείμενο του μαθήματος. "...Πρόσφατα έμαθε για τη διαδικτυακή μας παρέα και εδώ και λίγες μέρες βρίσκεται πια ανάμεσά μας. Ωστόσο, οι πρώτες του περιηγήσεις στην πλατφόρμα μάλλον τον προβλημάτισαν. Όλα του μοιάζουν τόσο εξεζητημένα και σύνθετα και τα έξι πολύχρωμα καπέλα του De Bono μάλλον δεν ταιριάζουν με τη δική του γκρίζα εκπαιδευτική πραγματικότητα. Φόρεσε, λοιπόν, το μαύρο του καπέλο και σκέφτεται να εγκαταλείψει τη διαδικτυακή μας διαδρομή συνεχίζοντας τη δική του μοναχική πορεία στα γραφικά καντούνια της εκπαίδευσης...». Ο κοινός στόχος των συμμετεχόντων στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών ήταν να κρατήσουν τον Ανέστη κοντά τους και να εμπλουτίσουν τις γνώσεις του αλλά και τις εμπειρίες του μέσα από τη δική τους οπτική - την οπτική του καπέλου τους"

"M@rkus Quests" (2011-2012).

Πρόκειται για μία επιμορφωτική διαδικασία η οποία υλοποιήθηκε στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης της ΔΔΕ Δράμας κατά τη διάρκεια της σχολικής περιόδου 2011-2012 σε συνεργασία με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και το οποίο διατρέχονταν από ένα βασικό μαθησιακό σενάριο, που αφορούσε ένα νέο εκπαιδευτικό, το Μάρκο, ο οποίος δίδασκε για πρώτη φορά σε δομές εκπαίδευσης ενηλίκων, χωρίς προηγούμενη διδακτική εμπειρία και σχετική επιμόρφωση. Οι συμμετέχοντες στην επιμορφωτική διαδικασία εκπαιδευτικοί επιχειρούσαν να προσαρμόσουν το θεωρητικό πλαίσιο που μελετούσαν στα δεδομένα του Μάρκου, καθοδηγώντας τον πώς μπορεί να διδάξει ή να αντιμετωπίσει διάφορα θέματα με βάση το θεωρητικό πλαίσιο της εκπαίδευσης ενηλίκων. Η Μελέτη Περίπτωσης που κατηύθυνε τη διαδικασία της επιμόρφωσης ήταν η εξής: «Ο Μάρκος, εκπαιδευτικός ειδικότητας ΠΕ-2, διδάσκει για πρώτη φορά σε ένα σχολείο με ενήλικες εκπαιδευόμενους. Χωρίς προηγούμενη διδακτική εμπειρία και επιμόρφωση στην εκπαίδευση ενηλίκων, ξεκίνησε να διδάσκει. Οι αρχικές του ανησυχίες στο ξεκίνημα της νέας του σταδιοδρομίας επικεντρώνονται στις σχέσεις του με τους εκπαιδευόμενους, σε ζητήματα ενημέρωσης γύρω από το αντικείμενο που θα διδάξει, στις διαδικασίες αξιολόγησης των εκπαιδευομένων, στις σχέσεις του με το Διευθυντή και τους συναδέλφους, στο πώς θα ανταπεξέλθει στις διδακτικές ιδιαιτερότητες του σχολείου. Τα πρώτα σχέδια μαθημάτων δεν λειτουργούν, οι περισσότεροι εκπαιδευόμενοι μοιάζουν αδιάφοροι, καθυστερούν να προσέλθουν στα μαθήματα και είναι απείθαρχοι, στοιχεία που τον οδηγούν σε μία συναισθηματική κόπωση και στο άγχος. Πριν από λίγες μέρες ο Διευθυντής του Σχολείου, συζήτησε μαζί

του το πρόβλημα και ο Μάρκος αισθάνεται ότι το πρόβλημά του έχει γίνει αντικείμενο συζητήσεων. Απέναντι σ' αυτή την αντίξοχη πραγματικότητα είναι ορατός ο κίνδυνος να αναπτύξει μία νοοτροπία επιβίωσης. Να γίνει δηλ. συντηρητικός στις μεθόδους διδασκαλίας, να αντιμετωπίζει μηχανιστικά τους εκπαιδευόμενους και να αμύνεται με κλείσιμο στον εαυτό του – στοιχεία τα οποία δεν ταιριάζουν με το προφίλ ενός εκπαιδευτή ενηλίκων. Ο Κώστας, φίλος και συνάδελφος του Μάρκου στο ίδιο σχολείο και με μεγάλη εμπειρία στην εκπαίδευση ενηλίκων, προτείνει στο Μάρκο μία σειρά από λύσεις που σχετίζονται με την αυτομόρφωσή του, όπως μελέτη βιβλίων, επίσκεψη σε σχετικές ιστοσελίδες κ.ά. Μεταξύ άλλων στη συζήτηση που κάνουν τον ενημερώνει με ενθουσιασμό ότι η επόμενη παγκόσμια Συνδιάσκεψη για τη Μετασχηματίζουσα Μάθηση θα γίνει στην Αθήνα στις 28 και 29 Μαΐου 2011 και του προτείνει να δηλώσει συμμετοχή για να την παρακολουθήσουν μαζί. Ο Μάρκος ακούει προβληματισμένος τον Κώστα, καθώς θεωρεί ότι έως τότε μάλλον έχει να καλύψει πολύ βασικές ανάγκες».

εεξ@εθ (2005-2006):

Στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης e-class του ακαδημαϊκού δικτύου GUnet (2005), με στόχο την επιμόρφωση θεολόγων καθηγητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Πρόκειται για ένα περιβάλλον διαδικτυακής επιμόρφωσης, το οποίο υλοποιήθηκε κατά το δίμηνο Οκτωβρίου – Νοεμβρίου 2005, με τη συμμετοχή 320 εκπαιδευτικών με αντικείμενο τη διδακτική μεθοδολογία, την ψυχολογική υποστήριξη της μάθησης, την αξιοποίηση του ηλεκτρονικού υπολογιστή στη διαδικασία της μάθησης και σε ζητήματα που αφορούσαν στη διοίκηση της εκπαίδευσης. Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν καλούνταν να αναλάβουν δράση και να προσφέρουν λύσεις στα προβλήματα ενός εικονικά εμφανιζόμενου αναπληρωτή εκπαιδευτικού, ο οποίος αντιμετώπιζε σοβαρά ζητήματα προσαρμογής στο σχολικό περιβάλλον στο οποίο κλήθηκε να διδάξει μετά από μία μακρόχρονη αναμονή διορισμού. Τα προβλήματα του εκπαιδευτικού, σχετίζονταν με το άμεσο περιβάλλον των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην επιμόρφωση, με αποτέλεσμα στο πρόσωπό του να διακρίνουν μία σειρά από προσωπικά τους προβλήματα στα οποία επιδίωκαν να δώσουν την πλέον πρόσφορη λύση.